Природна среда на България. Климат - фактори и елементи

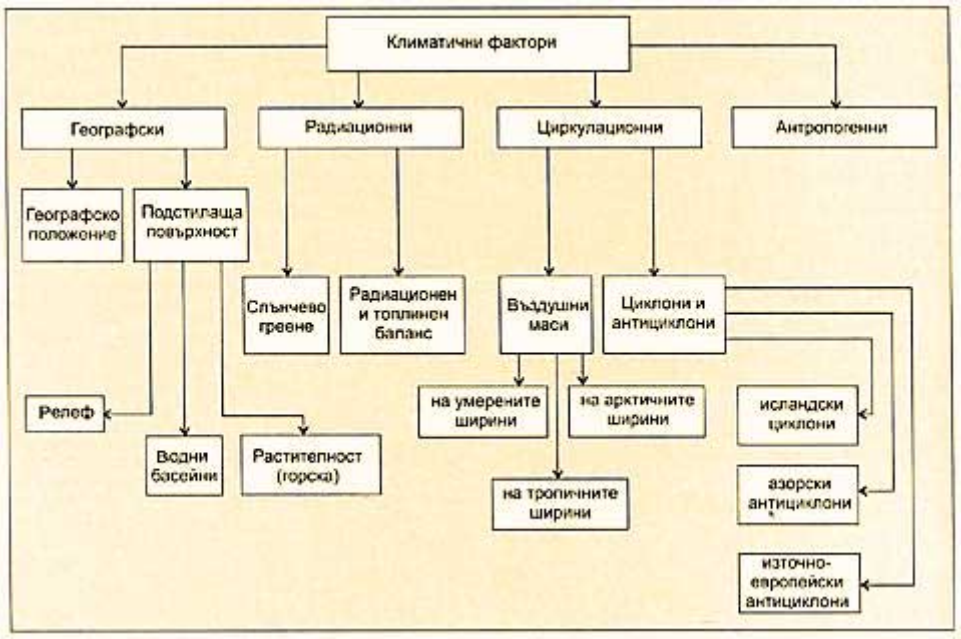
Публикувано от **Simonsita** на **22.04.2010**

Природна среда на България

Климат - фактори и елементи

Същност на климата. Климатични фактори

Климатът е важна географска характеристика за всяка територия. Основните му черти се формират под въздействието на комплекс от фактори.

Фиг. 4 Климатични фактори

С помощта на фиг. 4 определете факторите, формирали климата в България.

Отговор:

Действат четири групи фактори: географско положение (определя количеството на слънчевата енергия); подстилащата повърхност (форми на релефа, надморска височина, водни басейни,

горска растителност); нахлуващите в България въздушни маси, антропогенната дейност.

Основен фактор за формиране на климата на страната е географското положение. То обуславя както количеството слънчева енергия, която получава територията на България, така и атмосферната циркулация и нейните сезонни промени.

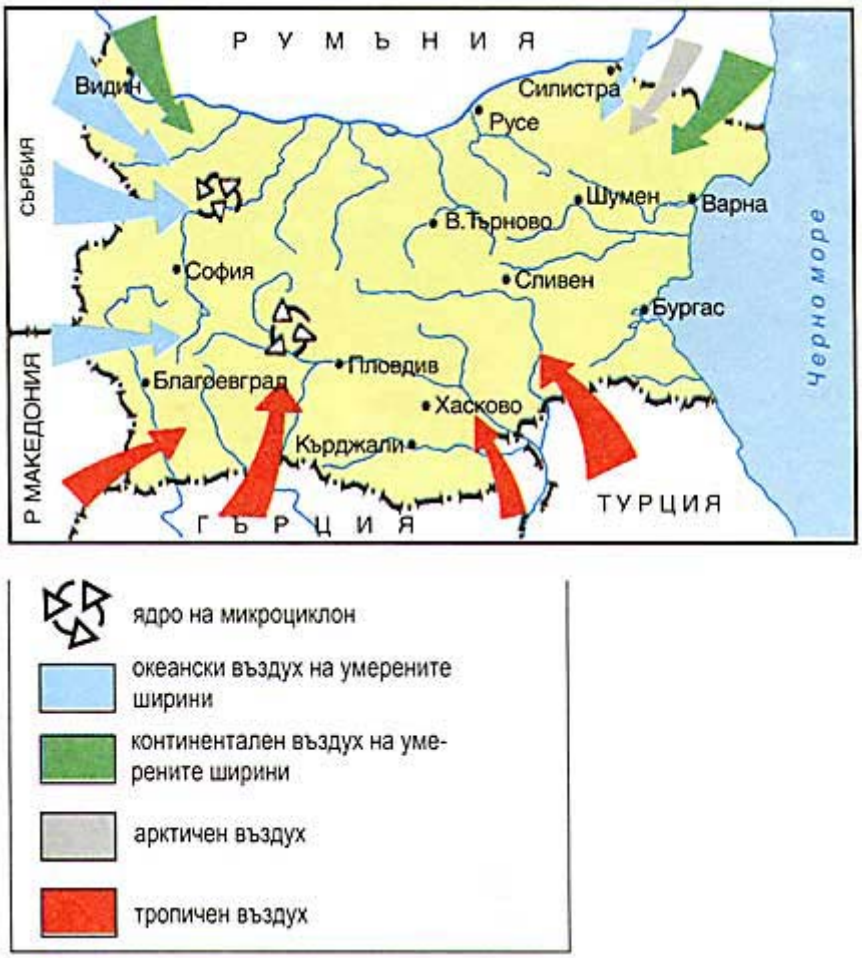
Релеф. Отвореността на Дунавската равнина на север и североизток позволява нахлуването и задържането на студени въздушни маси през зимата и на горещи през лятото. Често явление в затворените котловини през зимата са температурните инверсии.

Водни басейни. Географското положение на нашата страна в съчетание с основната посока на движение на въздушните маси са причина влиянието на Атлантическия океан да се чувства най-силно. Той е основен източник на валежи за по-голямата част от земите ни през всички сезони.

Черно море влияе на сравнително ограничена територия - в ивица до 40-60 km на запад от бреговата линия. Причината за това е преобладаващата посока на движение на въздушните маси - запад-изток. Най-слабо проявена е климатичната роля на растителната покривка и по-специално на горската.

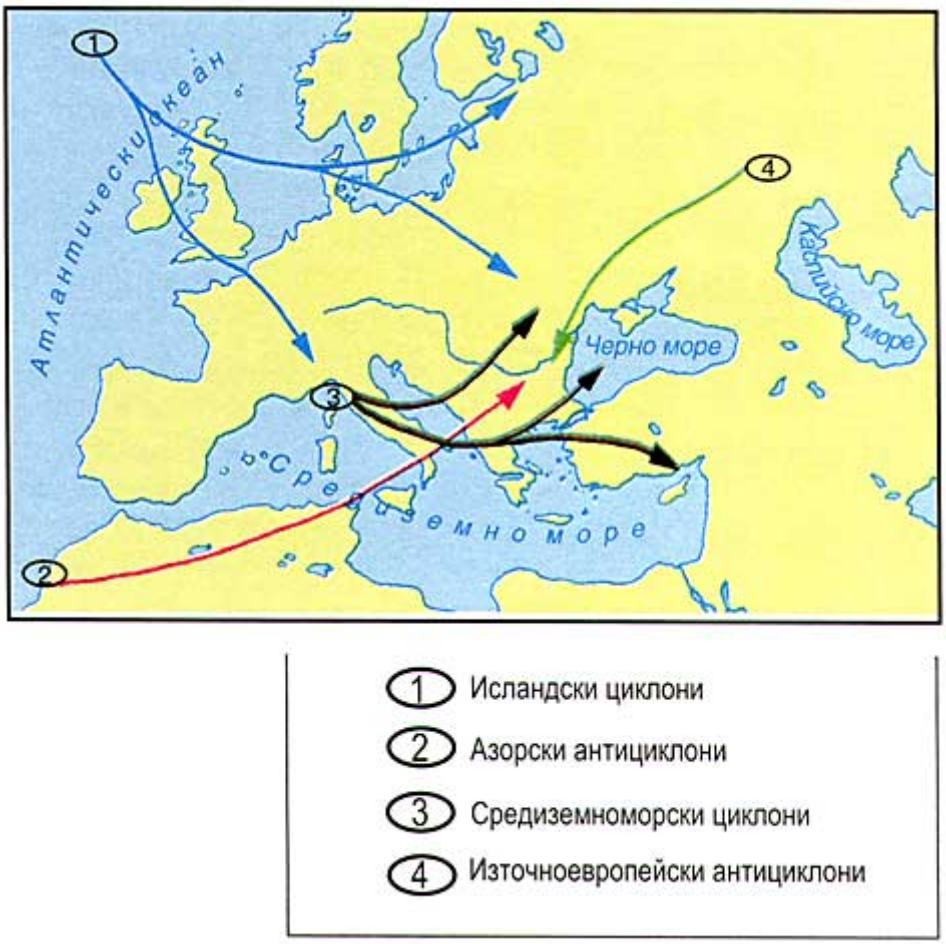
Слънчева радиация. За географската ширина на България продължителността на слънчевото греене е между 2000 h (високопланинските региони), 2250 h (Северна България) и 2500 h (Сандански-Петричкия район).

Атмосферна циркулация. *По фиг. 5 определете основните типове въздушни маси, преминаващи над територията на България.* Въздушните маси на умерените ширини нахлуват най-често и имат най-голямо значение за климата на страната. На второ място по значение са тропичните въздушни маси. Арктичните въздушни маси са с най-малка честота на нахлуване и са характерни само за студеното полугодие.

Фиг. 5 Типове въздушни маси над България.

Циклоните и ***антициклоните*** се зараждат в относително постоянни райони. Влиянието на Исландския минимум (циклони) и Азорския максимум (антициклони) е целогодишно. Средиземноморските циклони и Източноевропейските антицик-лони са със сезонно действие и влияят на климата на по-ограничени територии от България. *По фиг. 6 проследете пътищата на циклоните и антициклоните, формиращи климата в България.*

Фиг. 6 Пътища на циклоните и антициклоните над България.

Климатични елементи. Температура на въздуха

Средната годишна **температура** за България е 10-13 °C, като се повишава от север на юг и се понижава с увеличаване на надморската височина. Максимумът на температурата на въздуха е през юли (от 21 до 24 °C), а минимумът - през януари (от минус 3 до 4 °C). Във високите планини и в крайбрежните райони има тенденция към изравняване на февруарските с януарските и на августовските с юлските температури.

Годишните суми на **валежите** в равнинните и хълмистите земи са между 550-650 mm, а в планините - 800-1350 mm. Най-малки валежни количества са измерени по Добруджанското черноморско крайбрежие и в Бургаската низина (под 500 mm годишно), а най-големи - във високите планини.

По фиг. 7 се запознайте с различията в годишното разпределение на валежите по територията на България.

Фиг. 7 Годишно разпределение на валежите

Ветрове. Скоростта на ветровете в планините се увеличава. Под влияние на природногеографските условия се формират и местни ветрове: бриз, фьон, планинско-долинни.

Неблагоприятни климатични явления. За България са характерни някои неблагоприятни климатични явления, като поледици, засушавания, късни пролетни и ранни есенни мразове, температурни инверсии, мъгли, градушки, мокър сняг, снегонавявания и др.

В умерените ширини преобладаващият атмосферен пренос е от запад на изток. Той влияе върху формирането и придвижването на исландските циклони, образувани над Атлантическия океан, с посока запад-изток, североизток. Отдалечеността на България от Атлантическия океан е причина за трансформирането им. Те достигат до нашите територии с много континентални черти.

Азорският максимум създава условия за активен пренос на тропични въздушни маси към България през лятото. Тези въздушни маси са горещи и сухи. Проявата на Източноевропейския и Сибирския максимум е характерна само за зимата и засяга главно източните части на страната.

При по-продължително антициклонално състояние на времето през зимата настъпва ясно и сухо време и се създават условия за температурни инверсии. При такива ситуации са измерени най-ниските температури. Температурните инверсии са характерни най-вече за котловините, долинните разширения и други негативни форми. Най-ниската температура у нас е измерена в гр. Трън през 1947 г. - минус 38,3 °C.

Powered by
Bukvar.bg
© 2010-2024